

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष ३, अंक १९(२)]

गुरुवार, ऑगस्ट ३, २०१७/श्रावण १२, शके १९३९

[पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ५१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

महाराष्ट्र विधानसभेत दिनांक ३ ऑगस्ट २०१७ रोजी पुरःस्थापित करण्यात आलेले खालील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम ११६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. L OF 2017.

A BILL

FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA LAND REVENUE CODE, 1966.

सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५०.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक.

१९६६ चा ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यात आणखी सुधारणा महा. ४१. करणे इष्ट आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या अडुसष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१७ संक्षिप्त नाव. असे म्हणावे.

(१)

सन १९६६ चा

महाराष्ट्र येईल :-

अधिनियम क्रमांक

४१ याचे कलम

१३५ बदली दाखल

करणे.

गावे, भूमापन
क्रमांक आणि
पोट-विभाग किंवा
कोणत्याही भूमापन
क्रमांकाच्या किंवा
पोट-विभागाच्या
क्षेत्रामधील
सीमांबाबत वाद.

२. महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ याच्या कलम १३५ ऐवजी, पुढील कलम दाखल करण्यात १९६६ चा
महा. ४१.

“१३५. ज्याचे भूमापन करण्यात आलेले नाही अशा गावाच्या किंवा शेताच्या किंवा धारण केलेल्या जमिनीच्या सीमांबाबत कोणताही वाद उत्पन्न झाला असेल किंवा भूमापन पूर्ण झाल्यानंतर, कोणत्याही वेळी कोणत्याही गावाच्या सीमेबाबत किंवा कोणत्याही भूमापन क्रमांकाच्या किंवा भूमापन क्रमांकाच्या पोट-विभागाच्या क्षेत्राबाबत किंवा सीमेबाबत वाद उत्पन्न झाला असेल तर, जिल्हाधिकाऱ्याकडून रीतसर चौकशी करून तो वाद निकालात काढण्यात येईल आणि अशा चौकशीच्या वेळी, संबंधित अधिकाऱ्यांना व सर्व हितसंबंधित व्यक्तींना हजर राहण्याची व पुरावा सादर करण्याची संधी मिळेल. जिल्हाधिकाऱ्यास, अशा विवादावर निर्णय देतेवेळी किंवा अन्यथा, सर्व संबंधित व्यक्तींना आणि अधिकाऱ्यांना आपले म्हणणे मांडण्याची संधी दिल्यावर, भूमापनातील किंवा आकडेमोडीतील चुकीमुळे भूमापन क्रमांकाच्या किंवा पोट-विभागाच्या क्षेत्रामधील किंवा आकारणीतील कोणतीही चूक देखील दुरुस्त करता येईल :

परंतु, अशी दुरुस्ती करण्यात आल्यामुळे जमीन महसूलाची कोणतीही थकबाकी देण्याजोगी होणार नाही, परंतु, जमीन महसूल म्हणून कोणतीही जादा रक्कम दिली गेली असल्यास, ती पुढे देय होईल अशा जमीन महसूलाच्या रकमेशी समायोजित करण्यात येईल.”.

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ (१९६६ चा महा. ४१) याच्या “प्रकरण सहा—शेतजमिनीच्या जमीन महसुलाची आकारणी व जमाबंदी” यामधील कलम १०६ मध्ये, जिल्हाधिकाऱ्यास, जमाबंदीच्या मुदतीत कोणत्याही वेळी जमिनधारकास नोटीस देऊन त्याच्या धारण जमिनीचे क्षेत्रफळ किंवा तीवरील आकारणी यात, भूमापनातील किंवा आकडेमोडीतील चुकींमुळे झालेली कोणतीही चूक दुरुस्त करता येईल, अशी तरतूद आहे. तथापि, अकृषिक जमीन किंवा शहर किंवा नागरी क्षेत्रातील जमिनीच्या संबंधात धारण जमिनीचे क्षेत्रफळ किंवा तीवरील आकारणी यात, भूमापनातील किंवा आकडेमोडीतील चुकींमुळे झालेली कोणतीही चूक दुरुस्त करण्यासाठी कोणतीही विनिर्दिष्ट तरतूद नसल्याचे दिसून आले आहे. याबाबतीतील संदिग्धता दूर करण्याच्या दृष्टीने, धारण जमिनीचे क्षेत्रफळ किंवा तीवरील आकारणी यात भूमापनातील किंवा आकडेमोडीतील चुकींमुळे झालेली कोणतीही चूक दुरुस्त करण्यासाठी जी शेत जमिनीपुरतीच मर्यादित नसेल तर शहरातील किंवा नागरी क्षेत्रातील अकृषिक जमिनींना देखील सारखीच लागू असेल अशी विनिर्दिष्ट तरतूद करण्यासाठी, उक्त संहितेचे कलम १३५ बदली दाखल करणे इष्ट आहे असे वाटते.

२. वरील उद्दिष्टे साध्य करणे हा या विधेयकाचा हेतू आहे.

मुंबई,

दिनांक ३१ जुलै २०१७.

चंद्रकांत (दादा) पाटील,

महसूल मंत्री.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक ३ ऑगस्ट २०१७.

डॉ. अनंत कळसे,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.